

De Geleidingsanaesthesie en de bevoegdheid van den tandarts.

In de laatste afleveringen van dit tijdschrift is een uitvoerige polemieek gevoerd over de toepassing van de geleidingsanaesthesie, waarbij o. m. van zeer gezaghebbende zijde is beweerd dat de tandarts in ons land het recht tot die toepassing mist!

De heer Grevers zegt: „dat het hem aangenaam zal zijn te vernemen op grond van welke bepaling in de wet op de tandheelkunst, men gerechtigd is een gevoelloos makende stof in te spuiten, vèr van het terrein waarop de tandarts bevoegd is te arbeiden.”

De heer van Loon drukt zich nog sterker uit:

„Ik kan volstaan met U er op te wijzen, dat ieder tandarts die de geleidingsanaesthesie toepast, volkomen zijn bevoegdheid te buiten gaat, dat is een operatie waar hij in ons land met zijn handen af moet blijven. Dat geldt voor de reeds practiseerende tandartsen, dat geldt voor de studenten, terwijl voor den docent vaststaat, dat hij niet onderwijs mag geven in zaken waarvoor de tandarts toch onbevoegd is.”

Mij dunkt, duidelijker kan het al niet en wordt hier een zeer belangrijke kwestie in een paar woorden uitgemaakt, zonder dat enig bewijs tot het staven van die meening wordt aangevoerd. Wanneer de heeren Grevers en van Loon gelijk zouden hebben, moet dit toch een zeer groot aantal collega's interesseeren, daar de geleidingsanaesthesie door velen wordt toegepast en men allicht huiverig zal worden hiermede voort te gaan, wanneer daaruit eventueel allerlei onaangenaamheden kunnen voortvloeien.

Ik heb dan ook met belangstelling uitgezien naar het verweer van collega B u i s m a n , maar ben in zooverre teleurgesteld, dat waar hij overigens zijn standpunt volkomen handhaaft, wat betreft de wetskwestie antwoordt: „Hoe het met onze bevoegdheid inzake de geleidingsanaesthesie gesteld is, ik weet het niet.”

Wel collega B u i s m a n , zoo een diepzinnig juridische moeilijkheid geloof ik niet dat erin schuilt, juist doordat wij thans onder een wet werken die van April 1913 dateert. Onder de oude wet van 1876 werd uit den aard der zaak niet van plaatselijk gevoelloos makende middelen gesproken en derhalve is het aan twijfel onderhevig of men tot het toepassen van de geleidingsanaesthesie bevoegd was, maar dan zou ik den heer G r e v e r s wel willen vragen volgens welke bepaling van die oude wet hij dan wel tot de slijmvliesinjectie gerechtigd was, die hij toch zelf heeft toegepast en onderwezen, terwijl volgens de letter der wet de bevoegdheid daartoe hem ontbrak.

Ik herinner mij dan ook dat Dr. D e n t z een jaar of zeven geleden op een vergadering verklaarde dat wanneer puntje bij paaltje kwam de tandarts wettelijk niet bevoegd was lokale injectiemiddelen aan te wenden.

Thans echter staat de zaak anders. Bij de nieuwe wet heeft men van art. 7 alleen het eerste lid gewijzigd en het tweede onveranderd gelaten, zoodat alleen het aanwenden van algemeen gevoelloos makende middelen den tandarts verboden blijft.

De wetgever was nu echter volkomen bekend met het feit dat door elken tandarts lokale injectiemiddelen worden gebruikt, hij heeft het echter niet noodig geacht hem hierin eenige beperking voor te schrijven, doch blijft hem alleen het aanwenden van algemeen gevoelloos makende middelen verbieden. Aangezien nu wel niemand de toepassing der geleidingsanaesthesie zal willen beschouwen als behoorende tot de algemeen gevoelloosmakende middelen, volgt hieruit m. i. volkomen dat de ge-

leidingsanaesthesie wel degelijk behoort tot de bevoegdheid van den tandarts.

Dat deze bedoeling bij den wetgever ook zeer zeker heeft voorgezetten kan verder nog blijken uit het voorloopig verslag en de memorie van antwoord van de wet van April 1913.

- I. „Eenige leden meenden, dat in het examenprogramma niet mocht ontbreken de kennis van het gebruik van plaatselijk gevoelloos makende middelen, zooals in den laatsten tijd in de tandheelkundige practijk veelvuldig worden toegepast.

Omtrent de werking dier middelen in verband met de persoonlijke eigenschappen der patiënten, behooren de aanstaande tandartsen grondig te worden onderricht”.

En iets verder:

- II. „De voorgestelde wijziging in de wet van 24 Juni 1876 gaf aan sommige leden aanleiding er hun leedwezen over uit te spreken, dat geen nadere bepaling wordt voorgesteld betreffende het gebruik door tandheelkundigen van verdoovende middelen.

Het blijft, wat dit punt betreft, bij de bepaling van art. 7 tweede lid, waarbij den tandmeester de aanwending van algemeen gevoelloos makende middelen wordt verboden. Men wees erop, dat sedert het tot stand komen van genoemde wet in de tandheelkundige practijk plaatselijk gevoelloos makende middelen, bijv. cocaine, in zwang zijn gekomen, waarvan de onoordeelkundige of onvoorzichtige aanwending zeer gevaarlijk is. Daarom schijnt een bepaling, hierop betrekking hebbende, in de wet niet langer te mogen ontbreken.”

Hierop antwoordde de Minister als volgt:

„De kennis van het gebruik van plaatselijk gevoelloos makende middelen behoort tot de genees-

middelleer, die alsnog in art. 3 is opgenomen. Een afzonderlijke bepaling schijnt daarom niet noodig."

En verder:

„Het hier geopperde bezwaar (bedoeld wordt de opmerking onder sub II) wordt ondervanger door het opnemen van de geneesmiddelleer onder de examenvakken. Bovendien wordt ook bij het practisch onderwijs de aanwending van plaatselijk gevoelloos makende middelen geleerd. Een afzonderlijke bepaling schijnt om deze redenen niet noodig."

Waar verder na dit antwoord door geen der kamerleden hierop werd teruggekomen, blijkt dat men hierin met den minister medeging!

Uit het bovenstaande volgt m. i. overtuigend:

- 1e. Dat het toepassen van de verschillende plaatselijke verdoovingsmiddelen bij het behandelen van de wet van 1913 voldoende onder de oogen is gezien.
- 2e. dat het feit dat sommigen een beperkende bepaling wenschten omtrent het gebruik van verdoovende middelen, ten duidelijkste bewijst dat bij gebrek aan zulk een bepaling de tandarts tot dat gebruik volkomen gerechtigd is.
- 3e. dat de wetgever een beperkende bepaling onnoodig vond, omdat hij van oordeel was, dat het leerplan van dien aard kan zijn dat de tandartsen de toepassing van het gebruik van plaatselijk verdoovende middelen met wat daaraan annex is, voldoende machtig kunnen zijn.
- 4e. dat de wetgever van meening was dat bij het practisch onderwijs de aanwending van plaatselijk gevoelloos makende middelen in zijn geheel omvang geleerd wordt!
- 5e. dat waar slechts onderscheid gemaakt wordt tusschen plaatselijk en algemeen gevoelloos makende

middelen, de geleidingsanaesthesie ongetwijfeld tot de eerste behoort.

Resumeerende, kunnen wij uit een en ander concludeeren, *dat de geleidingsanaesthesie zonder twijfel behoort tot de bevoegdheid van den tandarts*, dat het wel degelijk in de bedoeling van den wetgever heeft gelegen, deze of dergelijke nog te vinden methoden (indien door docenten gewenscht) te doen onderwijzen en dat collega B u i s m a n er vrij zeker van kan wezen dat er geen strafrechter zal worden gevonden, die hem de toepassing der geleidingsanaesthesie zou willen beletten!

Gorinchem.

CH. F. L. NORD.
